

PROIZVODNJA I KORIŠTENJE MLJEKA NA POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA U 2023.

Ukupna proizvodnja mlijeka na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u 2023. u odnosu na 2022. smanjila se za 17,0%, odnosno za oko 56 000 tona. Istodobno se i količina mlijeka koju su gospodarstva predala u otkup mljekarama smanjila za 14,0%, odnosno za oko 28 500 tona.

Smanjenje proizvodnje mlijeka utjecalo je i na izravnu prodaju mlijeka, koja se smanjila za 24,0%. Potrošnja mlijeka u svježem stanju u kućanstvima smanjila se za 27,4%, a ukupna količina mlijeka upotrijebljena za ishranu stoke za 28,0%. Količina mlijeka prerađenoga na gospodarstvu smanjila se u odnosu na prethodnu godinu za 8,5%.

Što se tiče mliječnih proizvoda, ukupna proizvodnja svježeg sira smanjila se za 5,5%, a proizvodnja ostalih sireva za 2,1%. Proizvodnja vrhnja smanjila se za 23,2%, a maslaca za 25,0%, dok se proizvodnja ostalih proizvoda povećala za 7,2%.

1. MLJEKO I MLJEČNI PROIZVODI NA OBITELJSKIM POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA U 2023.¹⁾

	Količina, t		Indeksi 2023. 2022.
	2022.	2023.	
Raspoloživost i korištenje			
Ukupna proizvodnja mlijeka (kravljje, ovčje i kozje)	327 477	271 688	83,0
Dano u otkup mljekarama	203 784	175 268	86,0
Kućna potrošnja	27 691	20 102	72,6
Izravna prodaja (na gospodarstvu, tržišnici, darovano i sl.)	19 822	15 073	76,0
Upotrijebljeno za ishranu stoke, cjelovito mlijeko	42 733	30 762	72,0
Upotrijebljeno za preradu na gospodarstvu	32 142	29 418	91,5
Razlika i gubici	1 305	1 065	81,6
Ostvareni proizvodi			
Vrhnje	708	544	76,8
Maslac	20	15	75,0
Svježi sir	2 159	2 040	94,5
Skuta	-	181	-
Ostali sirevi	820	803	97,9
Ostali proizvodi (jogurt, kiselo mlijeko i sl.)	166	178	107,2

1) Vidi Metodološka objašnjenja.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metodologija za provedbu istraživanja o mlijeku i mliječnim proizvodima temelji se na Metodološkim osnovama za prikupljanje podataka u statistici mlijeka i mliječnih proizvoda (NN, br. 42/13.).

Podaci o godišnjoj proizvodnji mlijeka na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima prikupljaju se u sklopu redovitoga godišnjeg istraživanja o biljnoj i stočnoj proizvodnji koje se provodi na uzorku.

Uzorak za Godišnje istraživanje o biljnoj i stočnoj proizvodnji (PO-71) izabran je na bazi Statističkog registra poljoprivrednih gospodarstava, a ima oko 17 000 jedinica.

Ekspandirani podaci uspoređeni su s podacima iz prijašnjih godina te raspoloživim administrativnim izvorima (Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka). Na temelju svih raspoloživih podataka prema potrebi provedene su korekcije.

Obuhvat i usporedivost

Izveštajne jedinice za Godišnji izvještaj o stočarstvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava jesu poljoprivredna kućanstva koja se bave uzgojem stoke i peradi.

Ukupna količina mlijeka koje su mljekare otkupile od proizvođača (podatak SLKM-a objavljen u Priopćenju POLJ-2024-3-6 Proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda u 2023.) veća je od podatka navedenog u ovom Priopćenju jer su ovdje uključena samo obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Povjerljivost

Agregirani podaci iz kojih se mogu prepoznati pojedinačne izvještajne jedinice (zbog njihova malog broja, zbog pravila dominantnosti ili zbog sekundarne povjerljivosti) smatraju se povjerljivima u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Naputkom o načinu zaštite statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku te se stoga ne objavljuju.

Definicije

Ukupna proizvodnja mlijeka obuhvaća kravlje, ovčje i kozje mlijeko dobiveno mužnjom. Količine raspoloživog mlijeka i način korištenja izraženi su u tonama. Koeficijent za preračun mlijeka iznosi 1,03 (1 l = 1,03 kg).

Mlijeko dano u otkup obuhvaća isporuke mljekarama svih tipova mlijeka (kravlje, ovčje i kozje).

Kućna potrošnja obuhvaća cjelovito mlijeko konzumirano na gospodarstvu (samo za ljudsku potrošnju).

Izravna prodaja obuhvaća prodaju na gospodarstvu ili tržnici te darivanje cjelovitog mlijeka za ljudsku potrošnju izravno krajnjim potrošačima.

Mlijeko za ishranu stoke obuhvaća cjelovito mlijeko korišteno na gospodarstvu kao stočna hrana (čisto ili pomiješano s ostalom stočnom hranom).

Stavka razlika i gubici obuhvaća statističku razliku i gubitke mlijeka tijekom procesa proizvodnje.

Ostvareni proizvodi obuhvaćaju vrhnje, maslac, sireve i ostale proizvode dobivene preradom mlijeka na gospodarstvu. Količina je izražena u neto iznosu u tonama.

Kratice

kg	kilogram
l	litra
NN	Narodne novine
SLKM	Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka
t	tona

Znakovi

- nema pojave

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:
Mario Valentić i Ana Pavetić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr